FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 12 mars 2003 *

I mål T-254/99,

Maja Srl, tidigare Ca'Pasta Srl, Padua (Italien), företrätt av advokaterna P. Piva, R. Mastroianni och G. Arendt, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av C. Cattabriga, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten A. Dal Ferro, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(1999) 2183 av den 5 augusti 1999 om att dels upphäva det finansiella stöd som beviljats sökanden genom kommissionens beslut K(91) 654/87 av den 29 april 1991 inom

* Rättegångsspråk: italienska.

ramen för projektet IT/0166/91/01 "Modernisering av fiskodlingsanläggning i Contarina (Venetien)", dels ålägga sökanden att till kommissionen återbetala 420 810 718 italienska lire (217 330,59 euro),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordföranden R.M. Moura Ramos samt domarna J. Pirrung och A.W.H. Meij,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 10 juli 2002,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

1 I artikel 1.1 b i rådets förordning (EEG) nr 4028/86 av den 18 december 1986 om gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbruks-

sektorernas struktur (EGT L 376, s. 7) föreskrivs att kommissionen kan bevilja gemenskapsstöd till åtgärder inom området för utveckling av vattenbruket och inrättande av skyddade havsområden för att en bättre förvaltning skall kunna uppnås av fiskeområdena vid kusterna.

2 Enligt artikel 12 i förordning nr 4028/86, i vilken det hänvisas till bilaga 3 till förordningen, uppgår gemenskapsstödet för projekt som avser utvecklingen av vattenbruk i regionen Veneto (Italien) till 40 procent av investeringskostnaderna, varvid Republiken Italien skall bidra med ett stöd på mellan 10 och 30 procent av kostnaderna.

3 I artikel 44 i förordning nr 4028/86 föreskrivs dessutom följande:

"1. Under hela tiden för gemenskapens ingripande skall den myndighet eller det organ som av den aktuella medlemsstaten har utsetts härtill, på kommissionens anmodan tillställa denna alla handlingar av vilka det framgår att de ekonomiska och andra villkor som uppställs för varje enskilt projekt är uppfyllda. Kommissionen kan i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 47 besluta att stödet tills vidare inte skall utbetalas, att det skall nedsättas eller dras in,

— om projektet inte genomförs som planerat, eller

— om vissa av de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda, eller

— ...

Beslut härom skall meddelas den aktuella medlemsstaten och mottagaren av stödet.

Kommissionen skall återkräva dessa belopp, om utbetalningen inte var eller inte längre är berättigad.

2. Kommissionen skall enligt förfarandet i artikel 47 anta tillämpningsbestämmelser till denna artikel."

4 I artikel 47 i förordning nr 4028/86 föreskrivs följande:

"1. Då det hänvisas till förfarandet i denna artikel, skall ordföranden lägga fram saken för Ständiga kommittén för fiskerinäringen, antingen på eget initiativ eller på anmodan från en medlemsstats representant.

2. Kommissionens representant skall framlägga ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig inom en tidsfrist som ordföranden får fastställa med hänsyn till hur angelägen frågan är...

3. Kommissionen skall vidta åtgärder som skall börja gälla omedelbart. Om dessa åtgärder inte överensstämmer med kommitténs ställningstagande skall kommissionen dock omedelbart underrätta rådet om detta. Kommissionen kan då i högst en månad efter denna underrättelse underlåta att vidta åtgärderna. Rådet kan med kvalificerad majoritet inom en frist om en månad besluta om andra åtgärder."

5 För att bland annat fastställa närmare bestämmelser om genomförandet av artikel 44.2 i förordning nr 4028/86 antog kommissionen förordning (EEG) nr 1116/88 av den 20 april 1988 om genomförandebestämmelser för beslut om stöd till projekt som rör gemenskapsåtgärder för att förbättra och anpassa fiskeri- och vattenbrukssektorernas struktur och förvaltningen av kustområdena (EGT L 112, s. 1).

6 Av sjätte skälet i ingressen till förordning nr 1116/88 framgår att "något förfarande för att tills vidare inte utbetala, för att nedsätta eller dra in stödet... inte [bör] inledas utan att den berörda medlemsstaten först har givits tillfälle att yttra sig, och inte utan att mottagarna har givits möjlighet att inkomma med synpunkter".

7 I artikel 7 i förordning nr 1116/88 föreskrivs följande:

"Innan förfarandet i artikel 44.1 i förordning (EEG) nr 4028/86 för att tills vidare inte utbetala, för att nedsätta eller dra in stödet inleds

— skall kommissionen underrätta den medlemsstat på vars område projektet skall genomföras för att denna skall kunna ta ställning i frågan,

— skall kommissionen inhämta yttrande från den behöriga myndighet som skall tillställa den beslutsunderlaget,

— skall kommissionen anmoda stödmottagaren eller stödmottagarna att genom nämnda myndighet eller organ redogöra för orsakerna till att de föreskrivna villkoren inte är uppfyllda."

Bakgrund till tvisten

8 Genom beslut K(91) 654/87 av den 29 april 1991 (nedan kallat beslutet om beviljande) beviljade kommissionen med tillämpning av förordning nr 4028/86 sökanden gemenskapsstöd med ett maximibelopp av 942 300 004 italienska lire (ITL) (486 657,34 euro) för ett moderniseringsprojekt avseende en fiskodlingsanläggning i Contarina, Veneto. Kommissionen åtog sig att finansiera 40 procent av projektets kostnader. Den italienska staten åtog sig att för sin del finansiera 30 procent av dessa.

9 I de villkor som bifogades beslutet om beviljande preciserades följande:

"... de arbeten som föreskrivs kan inte ändras eller modifieras utan att de nationella myndigheterna och, i förekommande fall, kommissionen dessförinnan givit sitt tillstånd. Om betydande ändringar görs utan kommissionens godkännande kan bidraget nedsättas eller dras in om de nationella myndigheterna eller kommissionen inte anser dem vara godtagbara."

10 Efter det att sökanden den 18 mars 1992 hade företett en första handling i vilken redogjordes för hur arbetena fortskred, utbetalade kommissionen den första delen av gemenskapsstödet, nämligen ett belopp av 420 810 718 ITL (217 330,59 euro). Italienska staten utbetalade den första delen av det nationella stödet.

11 De behöriga nationella myndigheterna upprättade efter ett kontrollbesök 1995 (enligt sökanden ägde detta rum i oktober, enligt kommissionen i februari) ett protokoll avseende den andra fasen i arbetenas fortskridande och deras slutresultat. I detta protokoll av den 27 oktober 1995 anförde de nationella myndigheterna bland annat

— att de ansåg att vissa av de utgiftsposter för vilka kommissionen vidtagit utbetalningar inte var stödberättigade,

— att det planerade vakthuset verkade ha ersatts av en liten villa,

— att anläggningen inte verkade ha de nödvändiga tillstånden,

— att anläggningen vid kontrollbesöket ännu inte var i bruk,

— att anläggningen saknade intyg om överensstämmelse,

— att vissa fakturor som Ca'Pasta hade företett inte kunde åtnjuta finansiellt stöd.

12 De behöriga nationella myndigheterna beslutade efter denna kontroll att tills vidare inte utbetala det nationella stödet.

13 Vid ett kontrollbesök den 10 mars 1997 på sökandens huvudkontor informerades italienska staten och kommissionen om att företaget Ca'Pasta hade överlåtits under våren 1995 till bolaget Carpenfer Spa.

14 Därefter meddelade kommissionen sökanden, genom skrivelse av den 24 juni 1997, att sökanden inte hade iakttagit de villkor som angavs i beslutet om beviljande, eftersom en företagsöverlåtelse utgör en sådan betydande ändring som kräver att tillstånd i förväg beviljas av de nationella myndigheterna och av gemenskapens myndigheter. Följaktligen upplyste kommissionen sökanden, med hänvisning till förordning nr 4028/86, om att den avsåg att inleda ett förfarande för att dra in bidraget och återkräva det belopp som redan utbetalats. Samtidigt uppmanade kommissionen sökanden att inom 30 dagar precisera skälen till att den inte hade uppfyllt villkoren.

15 I en skrivelse av den 21 juli 1997 svarade sökanden att det varken av förordning nr 4028/86 eller av beslutet om beviljande framgår att det är ett krav att de nationella myndigheterna och gemenskapens myndigheter i förväg godkänner en överlåtelse av ett företag som erhållit stöd inom ramen för sagda förordning.

16 I en skrivelse av den 4 augusti 1997 bestred kommissionen sökandens påståenden och angav därefter följande:

"... kommissionens tjänstegrenar bekräftar att det interna förfarandet för att dra in bidraget och återkräva det redan utbetalade beloppet skall fullföljas".

17 Eftersom Ca'Pasta ansåg att sistnämnda skrivelse utgjorde en rättsakt som gick företaget emot, väckte det vid förstainstansrätten den 16 oktober 1997 talan om ogiltigförklaring av skrivelsen och åberopade bland annat att artikel 44 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88 hade åsidosatts.

18 Genom beslut av den 16 juli 1998 i mål T-274/97, Ca'Pasta mot kommissionen, REG 1998, s. II-2925, avvisade förstainstansrätten talan med motiveringen att den omtvistade skrivelsen inte utgjorde en rättsakt mot vilken talan kan väckas enligt artikel 173 i fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse) och förpliktade Ca'Pasta att ersätta rättegångskostnaderna.

19 Ca'Pasta överklagade detta beslut. Genom dom av den 25 maj 2000 i mål C-359/98 P, Ca'Pasta mot kommissionen, upphävde domstolen förstainstansrättens beslut samt ogiltigförklarade det underförstådda beslutet i kommissionens skrivelse av den 4 augusti 1997, om att stödet tills vidare inte skulle utbetalas, på grund av att det förfarande som föreskrivs i artiklarna 44.1 och 47 i förordning nr 4028/86 samt i artikel 7 i förordning nr 1116/88 inte hade följts.

20 Under tiden begärde kommissionen, genom skrivelse av den 30 september 1998, att sökanden skulle ge in bevishandlingar rörande dess verksamhet. Denna skrivelse lyder enligt följande:

"Vi hänvisar till skrivelse nr. 11423 av den [4] augusti 1997 genom vilken kommissionens tjänstegrenar har tillbakavisat det argument som företrädarna för bolaget Ca'Pasta framfört, nämligen att blotta avyttrandet av de sociala tillgångarna säkerställer företagets ändamål i enlighet med projektets syfte och mer allmänt sett den gemensamma fiskepolitikens syften.

För att ge Er tillfälle att bevisa Ert ovan angivna påstående, uppmanas Ni härmed att översända alla bokföringshandlingar som rör företagets ekonomiska verksamhet från och med det datum då arbetena hade färdigställts till i dag...”

21 I sitt svar av den 24 november 1998 skrev Ca'Pasta följande:

”... Vårt bolag är öppet för fortsatt dialog för alla eventualiteter samt är berett att översända alla begärda handlingar som nya bevis på att de investeringar som gjorts i bolaget alltjämt tjänar samma syften som tidigare om kommissionen klart och otvetydigt förklarar att den har ändrat inställning och att den kommer att ersätta bolaget för de rättegångskostnader det åsamkats fram till nu.”

22 Kommissionen fattade den 5 augusti 1999 beslut K(1999) 2183 (nedan kallat det omtvistade beslutet) om att dels dra in det finansiella stöd som beviljats Ca'Pasta, dels ålägga Ca'Pasta att till kommissionen återbetala ett belopp av 420 810 718 ITL (217 330, 59 euro).

23 Det beslutet har följande lydelse:

”med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av förordning (EEG) nr 4028/86..., senast ändrad genom förordning nr 3946/92, och särskilt artikel 44.1 i denna,

...

[3] Kontrollbesöken som utfördes 1995 och 1997 har inte gjort det möjligt att undersöka om de företagna investeringarna har varit förenliga med de gemenskapsrättsliga bestämmelserna.

[4] Det var först vid det besök som utfördes den 10 mars 1997 vid bolaget Ca'Pastas huvudkontor som ministeriet för jordbruksresurser och kommissionen informerades om att företaget i juni 1995 hade överlåtits utan att den dokumentation rörande den verksamhet som utövats med hjälp av de tillgångar som erhållits tack vare offentligt finansiellt stöd hade tillhandahållits.

[5] Överlåtelsen av de anläggningar och den utrustning som anskaffats med hjälp av det finansiella stödet utgör en betydande ändring av de finansiella villkoren som fastställts genom beslutet och denna ändring kräver följaktligen att tillstånd beviljas i förväg av de nationella myndigheterna och av gemenskapens myndigheter i syfte att kontrollera att det offentliga finansiella stödet har använts i enlighet med ändamålet med lagstiftningen på området för strukturella åtgärder. Företaget har emellertid inte sökt detta tillstånd i förväg.

[6] Ministeriet för jordbruksresurser tillstyrkte genom skrivelse av den 28 mars 1997 att det finansiella stödet skulle dras in.

[7] Kommissionen informerade med stöd av artikel 7 i förordning (EEG) nr 1116/88 av den 20 april 1988, genom skrivelse av den 24 juni 1997, den behöriga nationella myndigheten och mottagaren av stödet om att den avsåg att dra in det finansiella gemenskapsstödet och återkräva det belopp som redan utbetalats. Samtidigt anmodades stödmottagaren att inkomma med svarsskrivelse.

[8] Mottagaren påstod i sin skrivelse av den 24 juli 1997 som svar på kommissionens skrivelse endast att överlåtelsen av tillgångarna var en del av ett avtal om företagsöverlåtelse. För en sådan överlåtelse krävdes emellertid tillstånd.

[9] Kommissionen anmodade på nytt stödmottagaren, genom skrivelse av den 30 september 1998, att översända alla handlingar som kunde stödja dennes påståenden oaktat att det enligt de ingivna handlingarna inte hade visats att det var fråga om en verklig företagsöverlåtelse eller att den verksamhet som motiverat gemenskapsstödet hade inletts och verkligen hade utövats. Bolaget Ca'Pasta har inte i sitt svar av den 24 november 1998 kunnat ge några belägg för detta.

[10] De nationella myndigheterna ändrade inte sin uppfattning om att det offentliga finansiella stödet skulle dras in.

[11] Kommissionen kan med stöd av artikel 44.1 i förordning (EEG) nr 4028/86 besluta att det finansiella gemenskapsstödet tills vidare inte skall utbetalas eller att det skall nedsättas eller dras in om gemenskapsprojektet inte har verkställts enligt planerna.

[12] Med hänsyn till omständigheterna skall det stöd som tidigare beviljats dras in.

[13] De åtgärder som fastställs i detta beslut överensstämmer med den uppfattning som Ständiga kommittén för fiskerinäringen har gett till känna.

Härigenom fattas följande beslut:

Artikel 1

Det gemenskapsstöd på 942 200 004 ITL som beviljats genom kommissionens beslut av den 29 april 1991 inom ramen för det nedan angivna projektet dras in:...

Artikel 2

Mottagaren av stödet skall till kommissionen återbetala ett belopp av 420 810 718 ITL inom tre månader från dagen för detta beslut...

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien och den i artikel 1 åsyftade mottagaren av stödet."

Förfarandet

24 Sökanden har väckt förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 24 oktober 1999. Sökanden har i sin ansökan anfört att dess namn och firmanamn har ändrats samt att det hädanefter bär namnet Maja Srl.

25 Genom en särskild handling som registrerades vid förstainstansrättens kansli samma dag ansökte sökanden med stöd av artikel 242 EG om uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet. Förstainstansrättens ordförande fattade den 5 juni 2000 beslut om att avskriva målet och meddelade i den delen att beslut om rättegångskostnaderna skulle komma att fattas i samband med avgörandet i sakfrågan.

26 Som en åtgärd för processledning anmodade förstainstansrätten parterna den 5 juli 2000 och den 11 juli 2001 att besvara vissa skriftliga frågor samt inkomma med vissa handlingar. Parterna efterkom denna anmodan.

27 Ett informellt möte mellan parterna och deras advokater och ombud ägde för övrigt rum inför rätten den 6 december 2001.

28 Efter detta informella möte vilandeförklarades förfarandet till den 15 april 2002 genom beslut av den 14 januari 2002.

29 Parterna inkom den 15 april 2002 med yttranden avseende den fortsatta handläggningen av målet.

30 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet.

31 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid offentlig förhandling den 10 juli 2002.

Parternas yrkanden

32 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

33 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättsfrågan

34 Sökanden har åberopat fyra grunder för att påvisa att det omtvistade beslutet är rättsstridigt. Den första grundens första delgrund avser åsidosättande av kollegialitetsprincipen medan den andra delgrunden rör åsidosättande av det interna förfarande som kommissionen måste följa när den fattar ett sådant beslut om indragande av stöd som det omtvistade beslutet. Den andra grunden avser i huvudsak att artikel 44 i förordning nr 4028/86 och motiveringsskyldigheten har åsidosatts. Den tredje grunden gäller i huvudsak att artiklarna 38 och 44 i förordning nr 4028/86 har tillämpats på ett felaktigt sätt. Den fjärde grunden avser slutligen att motiveringsskyldigheten samt väsentliga formföreskrifter har åsidosatts.

Den första grunden avseende åsidosättande av kollegialitetsprincipen (första delgrunden) och åsidosättande av det interna förfarande som kommissionen måste följa när den fattar beslut om indragande av stöd (andra delgrunden)

Parternas argument

35 Sökanden anser att det omtvistade beslutet, som undertecknats för kommissionens räkning av kommissionsledamoten Wulf-Mathies, innebär ett åsidosättande av kollegialitetsprincipen. Sökanden hänvisar härvidlag till domstolens dom av den 15 juni 1994 i mål C-137/92, kommissionen mot BASF m.fl. (REG 1994, s. I-2555; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-201). Sökanden anser vidare att kommissionen inte kan åberopa det faktum att delegering har skett, eftersom det endast är möjligt att delegera rätten att underteckna.

36 Sökanden har som ett tillägg till detta argument, i sin replik, anmärkt att det inte verkar som om det interna förfarandet, som fastställs i de bestämmelser som kommissionen anfört i detta sammanhang under dessa omständigheter, hade iakttagits med hänsyn till att varken något godkännande från generaldirektoratet för ekonomistyrning och rättstjänsten vid kommissionen eller styrekonomens förhandsintyg omnämns i det omtvistade beslutet, oaktat delegationsförfarandets påstådda rättsenlighet.

37 Kommissionen har beträffande denna grunds första delgrund hävdat att det i artikel 11, en artikel som är ett uttryck för kollegialitetsprincipen, i dess arbetsordning, i den lydelse som var gällande vid det tillfället, fastställs ett system för bemyndigande för vissa beslut om förvaltningsåtgärder, bland annat inom ramen för den gemensamma fiskepolitiken och att domstolen i sin dom av den 23 september 1986 i mål 5/85, AKZO Chemie mot kommissionen (REG 1986, s. 2585; svensk specialutgåva, volym 8, s. 715), punkterna 35—37, erinrade om att detta förfaringssätt är förenligt med denna princip. När det gäller förevarande fall har kommissionen klart uttryckt att genom kommissionens beslut av den 9 december 1987 (KOM(87) PV 899) har den ledamot av kommissionen som är ansvarig för fiskepolitiken eller, vid dennes förfall, varje annan ledamot av kommissionen bemyndigats att fatta beslut om att dra in stöd som beviljats på grundval av artikel 44 i förordning nr 4028/86.

38 Kommissionen har beträffande det tillagda argumentet i repliken, vilket utgör denna grunds andra delgrund, för det första anfört att det är fråga om en ny grund som åberopats under rättegången och som i enlighet med bestämmelserna i artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler inte kan godtas. Kommissionen har hävdat att de behöriga direktoraten och tjänstegrenarna i vilket fall som helst har avgett sina utlåtanden på rätt sätt, utan att göra avkall på sin uppfattning att det är tveksamt huruvida det påstådda åsidosättandet av det interna organisationsförfarandet skulle kunna utgöra skäl för att ogiltigförklara en rättsakt när det påstådda felet inte haft något inflytande på utarbetandet och förekomsten av denna rättsakt. Kommissionen har vidare understrukit att förstainstansrätten i sin dom av den 14 maj 1998 i mål T-338/94, Finnboard mot kommissionen, (REG 1998, s. II-1617), punkt 66, erinrade om att det ankommer på sökanden att åberopa omständigheter av sådant slag att presumtionen om gemenskapsrättsakters giltighet undanröjs. Kommissionen anser att sökanden i förevarande fall inte har visat att de behöriga tjänstegrenarna inte hade tillfrågats.

Förstainstansrättens bedömning

— Den första delgrunden

39 I artikel 11 i kommissionens arbetsordning, i dess lydelse enligt kommissionens beslut 93/492/Euratom, EKSG, EEG av den 17 februari 1993 (EGT L 230, s. 15), som gällde vid tiden för antagandet av det omtvistade beslutet, föreskrivs att "[k]ommissionen får, förutsatt att principen om dess kollegiala ansvar till fullo respekteras, bemyndiga en eller flera av sina ledamöter att på kommissionens vägnar och under kommissionens tillsyn vidta klart definierade förvaltningsmässiga eller administrativa åtgärder". Exakt likalydande bestämmelser återfinns i artikel 13 i kommissionens nu gällande arbetsordning (EGT 1999, L 252, s. 41).

40 Med stöd av artiklarna 2 b och 5 i kommissionens beslut av den 9 december 1987 om uppdateringen av reglerna om delegering inom fiskesektorn (KOM(87) PV 899; nedan kallat delegeringsbeslutet) bemyndigade kommissionen den ledamot av kommissionen som var ansvarig för fiskepolitiken, och vid dennes förhinder, en annan ledamot av kommissionen att fatta beslut om indragning av sådant finansiellt stöd som givits med stöd av bland annat artikel 44 i förordning nr 4028/86.

41 Enligt fast rättspraxis (se exempelvis domen i det ovannämnda målet AKZO Chemie mot kommissionen, punkterna 35—37) kan kommissionen inom vissa gränser och under bestämda villkor bemyndiga sina ledamöter att fatta vissa beslut i dess namn, utan att detta inkräktar på den kollegialitetsprincip som styr kommissionens verksamhet. Enligt denna rättspraxis är möjligheten för bemyndigande begränsad till bestämda kategorier av administrativa åtgärder och förvaltningsåtgärder, vilket per definition utesluter principbeslut.

42 Frågan är då huruvida det omtvistade beslutet skall anses utgöra en administrativ åtgärd respektive förvaltningsåtgärd eller snarare ett principbeslut.

43 Förstainstansrätten anser att det omtvistade beslutet, som antagits inom ramen för en kontroll av verkställigheten av ett projekt för vilket mottagaren erhållit villkorat stöd, utgör en administrativ åtgärd och en förvaltningsåtgärd i det system för finansiellt stöd som införts med stöd av förordning nr 4028/86. Att detta beslut, som drar in ett ursprungligen beviljat gemenskapsstöd, kan få allvarliga konsekvenser för sökanden (domstolens dom av den 5 oktober 1999 i mål C-10/98 P, Le Canne mot kommissionen, REG 1999, s. I-6831, punkt 27) förändrar inte denna bedömning.

44 Av detta följer att delegeringsbehörigheten, såsom den anges i artikel 11 i kommissionens ovannämnda arbetsordning, inte har överskridits genom det omtvistade beslutet på grund av att det fattats av en enda ledamot av kommissionen och att kommissionens kollegialitetsprincip inte har åsidosatts.

45 Talan kan därmed inte vinna bifall på den första grundens första delgrund.

— Den andra delgrunden

46 Förstainstansrätten erinrar för det första om att den första grundens andra delgrund som tillfogats i repliken utgör en ny grund men att den kan godtas på

grundval av artikel 48.2 i rättegångsreglerna, eftersom den föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet, nämligen kommissionens delegeringsbeslut som fogats som bilaga till svaromålet.

47 Förstainstansrätten konstaterar för det andra att det i artikel 3 i delegeringsbeslutet fastställs att generaldirektoratet för ekonomistyrning är en anknuten tjänstegren som i förväg skall godkänna utkast till sådana beslut som det omtvistade beslutet, och att det i de interna, administrativa bestämmelserna, som utgör en viktig del av delegeringsbeslutet, föreskrivs att utkasten till beslut såsom det ifrågavarande skall tillställas generaldirektoratet för ekonomistyrning och kommissionens rättstjänst för godkännande och att det krävs att styrekonomen ger sitt förhandsgodkännande i enlighet med bestämmelserna i finansförordningen.

48 Kommissionen har, utan att underbygga sitt påstående med bevis, i sin duplik gjort gällande att de behöriga generaldirektoraten och tjänstegrenarna som varit med om att fatta det omtvistade beslutet har framfört sin uppfattning på rätt sätt.

49 I princip kan dock oegentligheter under förfarandet inte medföra att ett beslut eller en del därav ogiltigförklaras, med mindre att det omtvistade beslutet i frånvaro av denna oegentlighet skulle kunna ha en annan innebörd (dom av den 29 oktober 1980 i målen 209/78—215/78 och 218/78, Van Landewyck m.fl. mot kommissionen, REG 1980, s. 3125, punkt 47, svensk specialutgåva, volym 5, s. 345, och av den 23 april 1986 i mål 150/84, Bernardi mot parlamentet, REG 1986, s. 1375, punkt 28). Detta har inte framgått i förevarande fall och har heller inte påståtts. Ett eventuellt åsidosättande av de aktuella bestämmelserna, vilka för övrigt inte gäller skyddet för sådana stödmottagares rättigheter och intressen som sökandens, kan inte åberopas såsom ett formfel som kan medföra att det omtvistade beslutet ogiltigförklaras.

50 Härav följer att talan inte heller kan bifallas på den första grundens andra delgrund

Den andra och den tredje grunden avseende åsidosättande av artiklarna 38 och 44 i förordning 4028/86 samt motiveringsskyldigheten

51 Förstainstansrätten finner att det finns skäl att pröva den andra och den tredje grunden tillsammans.

Parternas argument

52 Sökanden har hävdat att de faktiska omständigheterna uppenbart har missuppfattats, vilket huvudsakligen beror på en bristfällig och felaktig utredning. Enligt sökanden har kommissionen genom att påstå att sökanden inte kunde förete några bevis i praktiken vägrat företa någon seriös kontroll av investeringarnas beständighet. Sökanden har i detta sammanhang kritiserat det omtvistade beslutets motivering och kallat den ologisk och vilseledande. Sökanden anser att kommissionen har åsidosatt artikel 44 i förordning nr 4028/86. Sökanden som hänvisat till domen i det ovannämnda målet Le Canne mot kommissionen har hävdat att artikel 44 i förordning nr 4028/86 endast skall tillämpas i fall där ett projekt inte har genomförts på sätt som var avsett. Enligt sökanden är så inte fallet när mottagaren av stödet överlåter sitt företag efter det att arbetena har slutförts på vederbörligt sätt och i god tid.

53 Sökanden anser att det påstådda åsidosättandet av de skyldigheter som fastställs i artikel 38 i förordning nr 4028/86 inte kan följas av sanktionsåtgärder avseende indragning av det finansiella stödet på grundval av artikel 44 i sagda förordning, utan enbart genom att stödet återkallas på sätt som föreskrivs i artikel 39 i sagda förordning (hel eller delvis återkallelse av stöd i händelse av åsidosättande av skyldigheter som uppkommit efter arbetenas fullgörande).

54 Kommissionen har hävdat att undersökningen har varit fullständig och har gjort det möjligt att bekräfta att sökanden åsidosatt förordning nr 4028/86 genom att inte uppfylla villkoren för beviljande av det finansiella stödet. Enligt kommissionen upptäcktes en mängd oegentligheter under de kontrollbesök som utfördes 1995 och 1997, och i den tredje punkten i beslutet nämns uttryckligen vad som framkommit under dessa kontrollbesök. Bland det stora antal oegentligheter som kunnat konstateras bör särskild vikt fästas vid bristen på uppgifter som klart visar att verksamheten vid vattenbruket verkligen hade börjat och uppgifter som gäller överlåtelsen av vattenbruket. Kommissionen har uppgett att den genom skrivelse av den 30 september 1998 för sista gången försökte få sökanden att komma med klarlägganden på denna punkt samt att den samtidigt underströk att om den inte fick sådan information så skulle det finansiella stödet dras in.

55 Kommissionen anser att artikel 44 i förordningen täcker alla fall där villkoren för beviljande av stöd inte har uppfyllts. Enligt kommissionen är det i vilket fall som helst tydligt att sökandens tillvägagångssätt i förevarande fall, där sökanden avsiktligen underlät att informera om den vid tiden för det första kontrollbesöket nära förestående överlåtelsen och endast underrättade kommissionen härom vid det andra kontrollbesöket, utgör ett åsidosättande av den informations- och lojalitetsplikt som åligger mottagare av gemenskapsstöd. Kommissionen har i detta sammanhang hänvisat till förstainstansrättens dom av den 12 oktober 1999 i mål T-216/96, Conserve Italia mot kommissionen (REG 1999, s. II-3139), punkt 71. Kommissionen har gjort gällande att den i förevarande fall på goda grunder samtidigt har konstaterat att villkoren för beviljande inte har iakttagits under arbetenas fullgörande. Kontrollen 1995 avslöjade härvidlag oegentligheter som var tillräckliga för att dra in det aktuella stödet.

Förstainstansrättens bedömning

56 Det skall inledningsvis anges att enligt skälen i det omtvistade beslutet grundar sig detta i huvudsak på argumentet att sökanden under de olika kontrollstadierna

och under förfarandet för att dra in stödet inte har kunnat visa att projektet hade utförts som planerat. I det tredje skälet i det omtvistade beslutet hänvisas i detta hänseende till kontrollbesöken som utfördes 1995 och 1997. I det fjärde och det femte skälet omnämns företagsöverlåtelsen medan det nionde skälet slutligen handlar om skriftväxlingen den 30 september och den 24 november 1998.

57 När det gäller kontrollbesöken finns det skäl att konstatera att det första kontrollbesöket som utfördes 1995 av de italienska myndigheterna gav upphov till en mängd frågor rörande verkställigheten av projektet, vilka antecknats i protokollet av den 27 oktober 1995 och omnämnts ovan i punkt 11. Vid det andra kontrollbesöket, som utfördes av de italienska myndigheterna och kommissionen tillsammans i mars 1997, upptäckte dessa att sökandens företag hade överlåtits under våren 1995 till bolaget Carpenfer Spa, vilket hade meddelats kommissionen och de nationella myndigheterna några dagar före kontrollbesöket.

58 Det är således med rätta som det i det tredje skälet i det omtvistade beslutet anges att kontrollbesöken inte har gjort det möjligt att undersöka huruvida de företagna investeringarna har varit förenliga med de gemenskapsrättsliga bestämmelserna.

59 Förstainstansrätten erinrar beträffande företagsöverlåtelsen om att det i artikel 38 i förordning nr 4028/86 föreskrivs att "de anläggningar för vilka finansiellt gemenskapsstöd beviljats med stöd av förevarande förordning... inte [kan] säljas utanför gemenskapen eller användas för andra ändamål än fiske under en tidsperiod om tio år räknat från deras ibruktagande..." Denna bestämmelse innebär emellertid inte att en försäljning inom gemenskapen av de anläggningar för vilka finansiellt gemenskapsstöd beviljats, som i förevarande fall, inte kräver kommissionens tillstånd i förväg.

60 Överlåtelse av egendom utgör en betydande ändring av villkoren för beviljandet av stödet, eftersom den person som verkställer projektet ersätts. Kommissionen kan då anmärka på att sökanden inte har gett den och de nationella myndigheterna information om den redan under våren 1995 företagna överlåtelsen förrän vid det andra kontrollbesöket i mars 1997. Genom denna underlåtenhet åsidosätts informations- och lojalitetsplikten som utgör en del av stödsystemen och är en förutsättning för att de skall fungera tillfredsställande (domen i det ovannämnda målet Conserve Italia mot kommissionen, bekräftad genom domstolens dom av den 24 januari 2002 i mål C-500/99 P, Conserve Italia mot kommissionen, REG 2002, s. I-867).

61 När det slutligen gäller skriftväxlingen den 30 september och den 24 november 1998 finns det skäl att anse att sökanden har åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt även genom att inte i god tid och ovillkorligen ha efterkommit kommissionens begäran om att översända alla bokföringshandlingar som rör företagets ekonomiska verksamhet och genom att göra översändelsen av bevishandlingarna beroende av att kommissionen presterar något i gengäld.

62 Förstainstansrätten konstaterar att sökanden har åsidosatt sin informations- och lojalitetsplikt och att kommissionen inte har grundat sig på felaktiga sakuppgifter eller gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning, när den kom fram till att sökanden inte har kunnat visa att projektet verkställts som planerat.

63 Förstainstansrätten lämnar följaktligen, mot bakgrund av vad ovan anförts, sökandens påstående, enligt vilket den undersökning som utfördes i syfte att kontrollera om projektet överensstämde med de gemenskapsrättsliga bestämmelserna var bristfällig, utan avseende. Detsamma gäller sökandens argument att det omtvistade beslutets motivering är ologisk och vilseledande. De viktiga delarna av de skäl som indragningen av stödet grundar sig på framkommer i själva verket genom skälen i ingressen till det omtvistade beslutet.

64 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den andra grunden.

65 De argument som sökanden slutligen anfört inom ramen för den tredje grunden kan inte heller godtas. Det omtvistade beslutet har med rätta grundats på artikel 44 i förordning nr 4028/86, vilken enligt bestämmelserna i artikel 44.1 äger tillämpning under hela den period när gemenskapen beviljar stöd beträffande beslut om att sådant stöd tills vidare inte skall utbetalas, nedsättas eller dras in, om ett av de fyra villkor som anges i denna artikel är uppfyllda (domen i det ovannämnda målet Le Canne mot kommissionen, punkt 25). Däremot rör artikel 39 i samma förordning möjligheten att helt eller delvis ompröva ett beslut om att bevilja stöd när stödmottagaren inte har uppfyllt den särskilda skyldighet som fastställs i artikel 39.1, nämligen skyldigheten att, inom två år efter den sista utbetalningen av det finansiella stödet för projekt som detta, tillställa kommissionen en rapport om projektets resultat och särskilt om det finansiella resultatet. I förevarande fall är det fråga om ett beslut om att dra in stödet före betalningen av det andra och det tredje delbeloppet.

Den fjärde grunden avseende åsidosättandet av motiveringsskyldigheten och väsentliga formföreskrifter

Parternas argument

66 Sökanden anser att kommissionen, genom att underlåta att vidarebefordra yttrandet från Ständiga kommittén för fiskerinäringen, har åsidosatt dels motiveringsskyldigheten, dels väsentliga formföreskrifter.

67 Kommissionen har hävdat att sökandens inställning grundas på en missuppfattning av bestämmelserna om kommittéförfarande som fastställs i artikel 47 i förordning nr 4028/86. Enligt kommissionen utgör kommitténs yttrande inte någon text som kan återges i sin helhet utan endast av resultatet av en positiv eller negativ omröstning angående ett förslag till åtgärder som skall vidtas. Det omtvistade beslutet kunde således inte ge någon information om yttrandets innehåll, eftersom detta yttrande endast bestod i ett ja eller nej.

Förstainstansrättens bedömning

68 Förstainstansrätten erinrar om att även om kommissionen inte är skyldig att utöva den befogenhet som fastställs i artikel 44.1 i förordning nr 4028/86, framgår det uttryckligen av denna artikel att när kommissionen väl gör det, skall den följa det förfarande som föreskrivs i artikel 47 i samma förordning. Det framgår även av artikel 7 i förordning nr 1116/88 att de förfaranden som avses i denna artikel också skall fullföljas innan beslut fattas i enlighet med artikel 44 om att stödet tills vidare inte skall utbetalas, att det skall nedsättas eller dras in. De allvarliga konsekvenser som ett beslut som det förevarande om att dra in stödet medför, understryker dessutom nödvändigheten av att tillämpa ett sådant förfarande som avses i artiklarna 44 och 47 i förordning nr 4028/86 och artikel 7 i förordning nr 1116/88 (domen i det ovannämnda målet Le Canne mot kommissionen, punkterna 25 och 27, och domen i det ovannämnda målet Ca'Pasta mot kommissionen, punkterna 28 och 31).

69 Det skall därför bedömas huruvida förfarandet för att höra Ständiga kommittén för fiskerinäringen, varom föreskrivs i artikel 47 i förordning nr 4028/86, har iakttagits i förevarande fall.

70 Kommissionen har, som svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten, företett handlingar vari framgår att kommissionen den 17 maj 1999 skriftligen hörde Ständiga kommittén för fiskerinäringen angående utkastet till det aktuella beslutet om att dra in stödet, i enlighet med artikel 6 i denna kommittés arbetsordning, och anmodade de nationella delegationerna i kommittén att inom en viss tid inkomma med sina synpunkter. Av handlingarna framgår att endast de tyska och flamländska delegationerna avgav yttranden.

71 Under dessa omständigheter finns det skäl att anse att det förfarande som avses i artikel 47 i förordning nr 4028/86 har iakttagits och att det i det omtvistade beslutet, med rätta, omnämns att de åtgärder som föreskrivs i detta beslut överensstämmer med yttrandet från Ständiga kommittén för fiskerinäringen. Det framgår även av de handlingar som kommissionen har företett att kommitténs yttrande inte består av en text som kan återges.

72 Av detta följer att överklagandet inte heller kan vinna bifall på den fjärde grunden.

Rättegångskostnader

73 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

1) **Talan ogillas.**

2) **Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet de kostnader som är hänförliga till det interimistiska förfarandet.**

Moura Ramos Pirrung Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 12 mars 2003.

H. Jung

Justitiesekreterare

R.M. Moura Ramos

Ordförande